

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/54/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201769
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5822201769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom B., D. XXX/XX, právne zastúpená: Mgr. Simona Remešová Nuttová, advokátka so sídlom E. XXX/XX, B., a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., G. H. XXX/XX, právne zastúpený: JUDr. Adriana Paneková, advokátka so sídlom F. I. XXXX, B., o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky a otca voči rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/18/2022 - 122 zo dňa 31.01.2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 6P/18/2022 - 162 zo dňa 21.03.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 21.03.2023 vo výroku II. m e n í tak, že nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 12.09.2022 do 31.01.2023 vo výške 278 eur je otcovi povolené splácať v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

II. Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo dňa 21.03.2023 p o t v r d z u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 6P/18/2022 - 122 zo dňa 21.03.2023 Okresný súd Námestovo („súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému („mal.“) A. z doterajšej sumy 140 eur na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 12.09.2022 (výrok I.).

Pri rozhodovaní súd prvej inštancie konštatoval, že od posledného rozhodnutia o výživnom, kedy bol mal. A. v 6. ročníku základnej školy, došlo u neho k zásadnej zmene, keď počnúc 01.09.2022 študuje na Bilingválnom gymnázium v A., v dôsledku čoho sa zvýšili jeho výdavky na cestovné (28,40 eur) a stravu v školskej jedálni (39,20 eur); výživné otca zvýšené o 60 eur je teda aspoň čiastočným podielom na týchto výdavkoch (67,60 eur mesačne). Poukázal na to, že maloletý má 15 rokov, dospieva, rastie, je vedený k športovým aktivitám, pričom má aj ďalšie výdavky na školské a mimoškolské aktivity. Na strane matky zistil, že jej pribudla vyživovacia povinnosť voči mal. dcére C.. Naproti tomu neprihliadol na argument otca, podľa ktorého mu pribudli dve vyživovacie povinnosti, nakoľko tento počas celého predchádzajúceho konania o určenie výživného na očakávané narodenie dvojčiek poukazoval a za týchto okolností sa dobrovoľne zaviazal na výživné na A. vo výške 140 eur. Mal za preukázané, že aj po narodení dvojčiek a úhrade výživného na A. mal otec stále finančnú rezervu (úspory). Vychádzal pritom z vyjadrení otca, podľa ktorých po odchode z práce v zahraničí, keď bol určitú dobu evidovaný nezamestnaný, bola mu vyplácaná podpora vo výške 60 percent z predchádzajúcej mzdy, tiež mal

zdravotné problémy, jeho manželka bola na materskej dovolenke, pričom rozdiel medzi príjmami a výdavkami (dosahujúcimi 1.600 - 1.904,39 eur mesačne) uhrádzal z úspor. Taktiež mal preukázané, že otcovi bolo vyplatené odstupné 6.000 eur a dvojmesačný plat (spolu cca 10.000 eur), predal auto za sumu 6.000 eur a stále deklaroval úspory vo výške 3.000 eur. Podľa prvostupňového súdu o vysokom životnom štandarde otca svedčia platby za služby mobilného operátora pre neho i jeho manželku vo výške takmer 154 eur mesačne. Konštatoval tiež, že u oboch rodičov dochádza k skreslovaniu príjmov a výdavkov z účelových dôvodov, preto vychádzal z opodstatnených potrieb dieťaťa. Aj keď otec zmenil zamestnanie, podľa prvostupňového súdu nedošlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko z príjmu zo zamestnania v Nemecku vo výške 1.638,70 eur musel hradiť náklady na cestovanie 300 eur, pričom aktuálne zo živnosti deklaruje príjem 1.200 až 1.300 eur (čo však nekorešponduje s predloženými faktúrami), avšak na strave a cestovaní usporí.

Nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 12.09.2022 do 31.01.2023 vypočítaný za zročné 4 mesiace a 18 dní vo výške 230 eur povolil splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným (výrok II.) z dôvodu, aby otcovi nevznikli jednorazové neprímerané výdavky, keďže jeho manželka je aktuálne práceneschopná.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok III.).

2. Podaním zo dňa 21.02.2023 matka požiadala o opravu chýb v napadnutom rozsudku, a to v označení (priezvisku) právnej zástupcu matky, ako aj v časti vypočítaného nedoplatku na zvýšenom výživnom vyčíslenom vo výroku II. napadnutého rozsudku, ktoré podľa nej má predstavovať sumu 276 eur, čo zodpovedá rozdielu medzi dosiaľ určeným a zvýšeným výživným (60 eur/mesiac) za 4 mesiace 18 dní suma 276 eur. Pokiaľ by súd prvej inštancie uvedenú chybu v počítaní neopravil, matka žiadala, aby toto podanie bolo považované za odvolanie z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 62 ods. 1 CMP.

Nakoľko súd prvej inštancie v opravnom uznesení zo dňa 21.03.2023 návrhu matky na opravu napadnutého rozsudku vyhovel len v časti označenia právnej zástupkyne matky a vo zvyšku návrh na opravu zamietol, odvolací súd o vyššie uvedenom podaní matky rozhodoval ako o riadne a včas podanom odvolaní voči výroku II. napadnutého rozsudku.

3. Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie i otec považujúci ho spravodlivý iba pre matku, ktorú podľa neho súd prvej inštancie protežoval osvojac si len jej argumentáciu, pričom zvýšené výdavky v súvislosti s nástupom maloletého na strednú školu vyčíslené v sume 67,60 eur boli pričítané len na jeho vrub. Vzhľadom k tomu podľa otca odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti vyznieva ako nedostatočné až svojvoľné. Mal tiež za to, že matkou vyčíslené náklady na dieťa vo výške cca 550 eur nezodpovedajú skutočnosti, namietajúc mesačné náklady na internet nad 5,50 eur, na stravu nad 80 eur, na oblečenie nad 20 eur, na hygienu nad 2,50 eur, na lieky nad 5 eur a pomôcky nad 12 eur. Podľa neho sa na nákladoch na elektrickú energiu musí odrážať skutočnosť, že matka doma prevádzkuje výrobu tort. Porovnával tiež, že matka býva v štvorizbovom nájomnom byte a on si nemôže dovoliť väčší ako trojizbový byt ani dom. Poukázal na to, že prispieva A. nad rámec vyživovacej povinnosti; tento si navyše počas leta zarobil na brigáde 600 eur. Uviedol, že jeho celkový príjem za rok 2022 nedosiaha 7.000 eur a okrem dvoch faktúr na sumu 2.525 eur a 1.784 eur vystaví už len zopár menších.

V súvislosti so spochybňovaním jeho zdravotného stavu otec uviedol, že sarkoidóza je závažné ochorenie postihujúce najmä pľúca, ktoré nie je možné liečiť a v dôsledku ktorého sa musí vyhýbať prašnému prostrediu, čo bol aj dôvod pre ukončenie práce v Nemecku. Napriek tomu, že následne bol pol roka nezamestnaný, vzhľadom na predtým vytvorenú rezervu mohol dieťaťu platiť stanovené výživné a nežiadal o jeho zníženie. Tvrdil, že jeho zdravotný stav je naďalej kontrolovaný. Ďalej pripomenul, že zárobkové možnosti jeho manželky z realizácie svadobných výzdob boli v dôsledku reštrikčných opatrení súvisiacich s ochorením Covid 19 ako aj pre celodennú starostlivosť o tri mal. deti v predškolskom veku obmedzené. Navyše uviedol, že jeho manželka mala zdravotné problémy, kvôli ktorým bola dvakrát hospitalizovaná.

V súvislosti s údajným vlastníctvom pozemkov v rekreačnej oblasti otec poukázal na to, že ide o záhradkársku oblasť, kde by si chcel postaviť altánok, pričom spoluvlastnícky podiel na pozemku nadobudol kúpnu zmluvou od starého otca za kúpnu cenu 50 eur.

Podľa otca je matkou tvrdený trvalý príjem 100 eur mesačne v príkrom rozpore s jej výdavkami a táto by si mohla nájsť riadnu prácu, ku ktorej okolnosti sa súd prvej inštancie nijak nevyjadril. Podľa neho matka nebola schopná pripraviť dieťa na prijatie do škôlky, pretože ho neodplienkovala, pričom toto ani nemusí navštevovať škôlku, keďže matka pracovať nepotrebuje a zarobí slušný obnos peňazí predajom tovaru

ako sú kabelky a oblečenie cez internet; taktiež na facebookovom profile neustále pridáva fotky svojich výtvorov. Poznamenal, že aj priateľ matky ako otec jej dieťaťa prispieva do rozpočtu domácnosti.

Otec ďalej poukázal na to, že rodičovská dohoda o predchádzajúcom výživnom bola uzavretá po vylúčení matky a vyslovení predbežného posúdenia zo strany súdu prvej inštancie, podľa ktorého mienil otca zaviazat' minimálne na výživné 140 eur s tým, že nebude brať do úvahy nastávajúcu vyživovaciu povinnosť na dve deti, pretože rozhoduje podľa stavu existujúceho v čase rozhodovania. Podľa jeho názoru teda naposledy súd prvej inštancie v súvislosti s určením výživného na A. neprihliadal na predpokladané výdavky na novonarodené deti. Vzhľadom k tomu mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku o neprihliadaní na argument otca týkajúci sa pribudnutia vyživovacích povinností nemá oporu v zákone. Navyše podľa neho už v tom čase matka nedôvodne navýšila výdavky na maloletého žiadajúc výživné v sume 300 eur.

Otec považoval za tendenčné vyhodnotenie dôkazov, pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru o jeho vysokom životnom štandarde na základe výšky platieb za služby mobilného operátora, porovnávajúc ich so sumou 4 eur, ktoré údajne platí matka, keď táto na druhej strane chcela kúpiť dieťaťu tenisiky za 250 eur, čo by si nemohla dovoliť, ak by zarábala 100 eur. Podotkol, že vzhľadom na zmluvnú viazanosť služieb mobilného operátora musí v nich pokračovať pod následkom zmluvnej pokuty, pričom navyše po ich ukončení mobil dáva A., a tým zabezpečuje určité jeho potreby. Výška jeho paušálu pritom zodpovedala tomu, že pracoval v Nemecku, kde roamingové služby využíval za iné ako bežné ceny. Nepovažoval za nadštandard, ale za správne zmýšľanie, ak všetkým svojim deťom sporí na stavebnom sporení. Namietal tiež, že súd prvej inštancie si z predchádzajúceho konania neosvojil napr. dôkaz, podľa ktorého matka nedoložila otcovi potrebné doklady pre vybavenie prídavkov na dieťa z Nemecka, čo podľa neho svedčí o tom, že ich nepotrebovala.

Podľa otca je vyhodnotenie jeho príjmu zo živnosti vo výške 1.200 až 1.300 eur v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním, keďže v priemere predstavuje 583,33 eur. Poukázal na to, že faktúry nevystavuje mesačne, ale za odpracované metre štvorcové.

Dôvodil tiež, že v dôsledku ukončenia práce v Nemecku musel predať vozidlo Škoda Octavia a kúpiť si vozidlo vhodné pre jeho prácu a súčasne predal rodinné vozidlo, hľadajúc nejaké menej náročné, ktoré okolnosti podľa otca svedčia o znižovaní výdavkov jeho rodiny len na tie podstatné. Namietal, že naproti tomu matka používa automobil zn. Kia Sportage (ročník cca 2009/2010, automat 4x4), ktoré stojí na internete cca 10.000 eur, pričom údajne jej ho mala darovať jej sestra, avšak maloletý uviedol, že zaň zaplatili už 5.000 eur. Ďalšie prostriedky podľa jeho informácií získali predajom vozidla zn. Peugeot.

4. Kolízny opatrovník odporučil napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca zdôraznila, že došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu pôvodného rozsudku v dôsledku nástupu maloletého na stredoškolské vzdelávanie, ako aj jeho dospievaním, pričom považovala za spravodlivé, aby otec, ktorý maloletému nič nekupuje ani mu navyše neprispieva, pokryl aspoň výdavky na cestovanie a školské obedy, keďže matka nehradí aj iné ako ňou vyčíslené výdavky (napr. ZRPŠ, školské výlety, stužková). Podľa nej otec počas celého súdneho konania zavádza a neuvádza pravdivé tvrdenia, snažiac sa vzbudiť dojem, že sa nachádza vo finančnej tiesni, pričom opak preukazuje už len jeho argumentácia, keď pri príjme 1.200 až 1.300 eur má náklady vyše 1.900 eur mesačne bez akejkoľvek finančnej podpory zo strany jeho manželky. Mala za to, že ak je otec schopný platiť služby mobilného operátora, stavebné sporenie na 4 deti, údržbu a prevádzku dvoch motorových vozidiel, je v jeho schopnostiach platiť 200 eur mesačne, prípadne aj 250 eur, ktoré navrhovala. Doplnila, že otcova rodina hradí od roku 2022 mestskú daň za užívanie verejného priestranstva v sume 450 eur ročne, hoc sa v okolí jeho bydliska nachádza množstvo bezplatných parkovacích miest.

Matka ďalej porovnala jej náklady na nájomné vo výške 580 eur mesačne na štvorizbový byt s nákladmi otca vo výške 592,32 eur na trojizbový byt, teda podľa nej nemá logiku, aby zmenila bývanie. Poprela, že by u nej dochádzalo k nadmernej spotrebe elektrickej energie, nakoľko mala dokonca preplatok takmer 160 eur. To, že otec zobral maloletého na brigádu, nie je podľa nej možné považovať za príspevok mimo vyživovacej povinnosti. Na základe otcom predložených faktúr predpokladala jeho príjem vo výške 2.154,50 eur mesačne, pričom predloženie jeho daňového priznania považovala za bezpredmetné keďže sám priznal, že má i nedokladovaný príjem.

Ďalej poukázala na to, že ani otcom predložená údajne aktuálna lekárska správa zo dňa 11.11.2022 nepreukazuje, že by otec nemohol pracovať aj celý pracovný týždeň, ba naopak je v nej jednoznačne uvedené, že otec sa cíti dobre, bez kašľa a dušnosti a difúzna kapacita pľúc je v medziach normy, a teda

podľa nej nepreukázal ním udávaný dôvod skončenia pracovného pomeru v Nemecku. Poukázala tiež na to, že otcovi bolo vyplatené odstupné vo výške 6.000 eur, aj dvojmesačná mzda a následne mu bol vyplácaný príspevok v nezamestnanosti. Podľa informácií matky súčasná manželka otca má značný príjem z realizácie svadobných výzdob, prenájmu inventára a pod., pričom reštriktívne opatrenia netrvali celé obdobie rokov 2020 - 2022. Argumentáciu otca o zlom zdravotnom stave jeho manželky opätovne považovala za ničím nepodloženú. Zdôraznila, že vlastníctvo pozemkov v katastrálnom území B. musela preukazovať ona, pričom podľa informácií od maloletého chce otec na daných pozemkoch postaviť chatu a maloletý mu bol aj na danej stavbe pomáhať.

Matka nepoprela, že si aspoň príležitostne privyrába domácim pečením a prípravou občerstvenia pre svojich známych a rodinu s priemerným príjmom 100 eur mesačne, pričom zdieľa verejne prístupné fotografie, ktoré sú pre ňu inšpiráciou. Matka sa chce zamestnať, musí sa však starať o maloletú, pričom žiadosť o jej prijatie do materskej školy nepodávala, kým táto nebola odplienkovaná. Matka tvrdila, že žijú z príjmu jej priateľa a za veľkej finančnej a hmotnej podpory od jej rodiny s tým, že pätnásťročné motorové vozidlo zn. Kia nie je možné predať za 10.000 eur a vozidlo zn. Peugeot matka nikdy nevladla.

Poukázala na to, že otec sa v predchádzajúcom konaní sp. zn. 7P/44/2018 pred kolíznym opatrovníkom vyjadril tak, že vzhľadom na očakávaný prírastok do rodiny je v jeho možnostiach prispievať na výživu maximálne v sume 130 eur mesačne s tým, že ak podľa jeho názoru došlo v minulosti k zmene pomerov, či už z dôvodu narodenia dvojčiek alebo straty zamestnania, mohol požiadať o zníženie výživného, čo však neurobil, lebo k žiadnej zmene pomerov podľa nej na jeho strane nedošlo. K službám mobilného operátora plateným zo strany otca uviedla, že zmluvná viazanosť medzičasom už musela uplynúť, pričom faktúra za mobilný paušál jeho manželky je len o 5 eur nižšia ako jeho, pričom aj v Nemecku bola určite k dispozícii bezplatná wifi. Namietala, že otec dal maloletému vždy len použitý mobil, preto akákoľvek splátka mobilu započítaná v cene paušálu nie je platbou za mobil maloletého. Tvrdila, že mala záujem o prídavky z Nemecka, avšak otec trval na ich vyplácaní na jeho účet, s čím nesúhlasila, majúc za to, že si bude chcieť daný prídavok ponechať. Podľa nej otec zatajuje svoje majetkové pomery a aj v odvolaní pravdepodobne len omylom uviedol, že si kúpil nové auto; teda aj v súčasnosti má otcova rodina k dispozícii dve motorové vozidlá.

Ohľadne nesprávneho výpočtu nedoplatku na zvýšenom výživnom matka žiadala, aby odvolací súd s ohľadom na § 67 CMP a princíp oficiality prihliadol na uvedenú vadu a výrok II. v časti výšky ročného výživného opravil postupom podľa § 224 CSP, ktorú opravu súd prvej inštancie nevykonal s odôvodnením, že mal byť podaný riadny opravný prostriedok.

V ostatnom navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

6. Otec v replike k vyjadreniu matky opätovne namietal náklady maloletého, ktoré sa podľa neho vzhľadom na skromnosť dieťaťa nezvýšili, pričom navrhol, aby prípadné náklady na cestovné a stravu hradili s matkou na polovicu. Tvrdil, že jeho manželka prispela do rodinného rozpočtu, nakoľko po poberaní rodičovského príspevku do februára 2022 následne poberala 6 mesiacov podporu v nezamestnanosti, pričom na pracovnú pozíciu manažérky aquaparku sa nemohla vrátiť, keďže táto sa nedala skĺbiť so starostlivosťou o tri mal. deti. Súčasne predložil prepúšťaciu správu o jej hospitalizácii dňa 24.09.2022 a následne od 03.10. do 07.10.2022, poukazujúc na to, že ťažkosti jeho manželky pretrvávajú aj podľa správy z apríla 2023. K službám mobilného operátora uviedol, že viazanosť mu mala skončiť na jeseň 2023 s tým, že už dlhšiu dobu praktizuje odovzdanie staršieho telefónu, ktorý mohol aj predať, mal. A.; v ubytovniach v zahraničí pokrytie wifi sieťou nebolo. Stavbné sporenie považoval za odôvodnený náklad do budúcnosti detí, na ktorom sa podieľa aj jeho manželka, ktorá si financuje sama i svoj paušál. Tvrdil, že na kúpu dodávky úspornejšej ako Fiat, ktorý vlastnil ku dňu pojednávania, im časť peňazí požičala manželkina matka a zvyšok financovali z predaja Octavie (na jeseň 2022); Fiat bol medzitým tiež ako nepojazdný predaný a z tohto sa vrátila pôžička manželkinej matke. Uviedol, že aktuálne vlastní iba dodávku. Poukázal na to, že v mieste jeho bydliska nie je dostatok miest na parkovanie, čo pri starostlivosti o tri deti vo veku 4 až 6 rokov je nevyhnutné pre ich bezpečnosť, preto musel vyhradené miesto zakúpiť, čo súčasne bolo hrazené aj z príspevku od rodičov manželky k narodeninám. Poukázal tiež, že s deťmi nikdy neboli na dovolenke, ošatenie im nakupujú z bazárov, naproti tomu matka v čase predchádzajúceho konania tvrdila, že má dve zamestnania a vie si zarobiť. Kúpa predĺženými kučeravými vlasmi matky stojí podľa neho minimálne 300 eur a ich napojenie aspoň 150 eur. Uviedol, že maloletému ušetril 250 eur na kúpu nového obleku, keď mu poskytol svoj starší. Taktiež vyjadril ochotu prispieť polovicou na mimoriadne výdavky maloletého ako je stužková či výlet. Nevidel výhodu v tom, že matka má svoj byt v nájme, keďže byt je vo vlastníctve manželky, inak sú náklady podobné. Ďalej poukázal na to, že na každej fotke s tortou je rovnaké pozadie, pričom ľudia komentujúci fotky ďakujú za ich výrobu, a teda nemôže ísť o verejne zdieľanú inšpiráciu. Podľa neho

matka dosahuje riadny príjem z podnikateľskej činnosti aj tým, že predáva „luxusné veci“. Poukázal tiež na to, že medzičasom mal. dcéra matky bola prijatá do materskej školy, a teda odpadol dôvod, pre ktorý nemohla pracovať. Dal tiež do pozornosti, že darovaciu zmluvu na auto od vlastnej sestry mala matka prichystanú už na pojednávaní, pričom podľa informácií od maloletého toto kúpili za 5.000 - 6.000 eur. Mal za to, že maloletý by si mohol zarobiť na svoje voľnočasové koníčky ľahkou brigádou.

Podľa otca je nemožné preukázať jeho neschopnosť pracovať nepretržite celý týždeň, avšak ak by jeho zdravotný stav bol bezproblémový, nenariaďovali by mu lekári každé tri mesiace prehliadky a nerobili rôzne testy. Podotkol, že okrem sarkoidózy trpí aj na bolesti kolien. Podľa neho odstupné vyplatené v roku 2021 nebolo relevantné pre zvýšenie výživného od septembra 2022. Uviedol, že jeho manželka len vypomáhala svojmu otcovi, ktorý si otvoril živnosť na realizáciu svadobných výzdob. Tvrdil, že ním predložené faktúry boli za tri mesiace práce, a nie za mesiac, ako to vyhodnotila matka. Za účelom preukázania svojich tvrdení predložil fotky z údajnej rekreačnej oblasti a územnoplánovaciú informáciu, ako aj fotografie obsahujúcu manipulačnú plochu 4 x 4 m, na ktorej zvažoval postaviť altánok, avšak sa nedohodol so spoluvlastníkmi. Podotkol, že prídavky z Nemecka chcel použiť čiastočne na výživné a čiastočne na sporenie, nakoľko matka v tom čase mala vzťah s osobou väzobne stíhanou za drogovú činnosť a v podnikaní s ďalším priateľom skrachovali.

Záverom otec uviedol, že nesprávnosť výroku II. rozsudku mohla matka napadnúť odvolaním a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh matky v plnom rozsahu zamietne.

7. Matka v duplike uviedla, že o takmer nulovom príspevku manželky otca do domácnosti vychádzala z jeho vlastných tvrdení. Zdôraznila, že otec na jeseň v roku 2021, keď si vybavoval mobilný paušál, už v Nemecku nepracoval. Poukázala, že otec prednedávnom zakúpil nové motorové vozidlo pravdepodobne zn. Volkswagen Touareg za sumu 16.000 eur. Tvrdila, že príspevky o jej údajne vysokom životnom štandarde na sociálnych sieťach pochádzajú z roku 2018 a 2019, nič z nich nevyplýva, prípadný predaj tovarov, je len výpomocou pre známeho, pričom matka do vlasov investovala iba 12 dolárov. Nepoprela, že od 17.09.2023 jej mal. dcéra bola prijatá do materskej školy, avšak na štyri hodiny denne. K údajným finančným príspevkom od otca mimo vyživovacej povinnosti navrhla v prípade potreby vypočítať maloletého. Mala za to, že otec darovanie/kúpu pozemkov v symbolickej cene nepreukázal a v súvislosti s rodinnými prídavkami z Nemecka sa matku snažil len úmyselne očierniť. V ďalšom zotrvala na svojej predchádzajúcej argumentácii.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku II. podľa ust. § 388 CSP zmenil a vo zvyšnej časti podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vykonal dostatočné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správneému záveru o zvýšení výživného na mal. A.. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje odvolací súd vo výroku o výške zvýšeného výživného (200 eur mesačne) za vecne správne, pričom zvýšenie vyživovacej povinnosti bolo taktiež správne stanovené počnúc 12.09.2022, t. j. od podania návrhu zo strany matky. Rodičia vo svojich odvolaniach/vyjadreniach neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by viedli k inému záveru odvolacieho súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti otca.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku vo výroku I. odvolací súd uvádza, že boli splnené všetky zákonné predpoklady pre zvýšenie výživného na maloletého, nakoľko došlo k takej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ktoré zvýšenie výživného odôvodňujú. Odvolací súd považuje zvýšenie výživného zo sumy 140 eur na sumu 200 eur za dôvodné vzhľadom k tomu, že od jeho poslednej úpravy uplynuli štyri roky, pričom tzv. valorizačná klauzula zakotvená v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine bola prvostupňovým súdom riadne aplikovaná. Rovnako to platí o aplikácii ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď súdom prvej inštancie zvýšené výživné prihliada na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa zodpovedajúce životnej úrovni rodičov. Pokiaľ teda matka vyčíslila bežné mesačné výdavky dieťaťa v sume 240 eur, s výnimkou vyčíslenia nákladov na hygienu a lieky ich odvolací súd považuje za primerané pomerom rodičov tak, ako vyplývajú z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd dáva do pozornosti, že matka do týchto nákladov nezahrnula výdavky na bežnú stravu ako ani nepravidelné platby; vzhľadom na pubertálny vek dieťaťa možno náklady na stravu ustáliť minimálne v sume 150 eur mesačne a mimoriadne výdavky v priemernej sume minimálne 50 eur mesačne.

Pre úplnosť k odvolacím námietkam otca odvolací súd dodáva, že matkou vyčíslené náklady na ošatenie maloletého v sume 40 eur a na jeho mimoškolské aktivity v sume 42 eur mesačne nie sú premrštené, ale možno ich považovať v tejto výške za minimálne s ohľadom na rast, dospievanie a záujmy dieťaťa v puberte. Keďže celkové náklady na dieťa presahujú 400 eur mesačne, zvýšenie výživného otca na 200 eur je podľa názoru odvolacieho súdu primerané, a to aj s prihliadnutím na ďalšie vyživovacie povinnosti rodičov.

11. Na tomto mieste odôvodnenia odvolací súd dopĺňa, že v prípade dieťaťa študenta na strednej škole je už osobná starostlivosť rodiča, ktorému je dieťa zverené, omnoho nižšia ako u detí v predškolskom veku či na základnej škole, avšak stále je nutné do vyživovacej povinnosti tohto rodiča započítať aj zabezpečenie bytových potrieb dieťaťa (vrátane napr. detskej izby), nakoľko sú s tým spojené zvýšené nároky na veľkosť nehnuteľnosti na bývanie, ako aj zvýšené bežné prevádzkové náklady spojené s jej využívaním. Podľa názoru odvolacieho súdu matkou a jej partnerom vynakladané náklady na bývanie všetkých (4) členov ich domácnosti možno považovať za primerané, a to tak z hľadiska veľkosti a kvality nehnuteľnosti, ako aj plateného nájomného. V tomto smere preto odvolací súd vyhodnotil námietky otca ako nedôvodné.

12. Čo sa týka ďalších rodičmi vzájomne namietaných životných nákladov, tieto odvolací súd na oboch stranách vyhodnotil ako primerané, hospodárne a zodpovedajúce priemernej životnej úrovni rodičov, a to vrátane nadobudnutia a využívania osobných motorových vozidiel, na ktorú okolnosť tieto sústredili svoju argumentáciu. Výnimkou sú náklady otca na telekomunikačné služby (spolu výdavkom na televíziu takmer 180 € mesačne), ktoré správne súd prvej inštancie vyhodnotil ako nadštandardné s tým, že podľa názoru odvolacieho súdu nepreukazujú vysokú životnú úroveň otca, len sú vzhľadom na jeho pomery zjavne neúčelné. Súčasne odvolací súd vyhodnocuje uvedené výdavky ako neprimerané zaväzovanie sa v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, a to bez ohľadu na to, že otec v minulosti kvôli práci v Nemecku potreboval nadštandardné roamingové služby, nakoľko túto okolnosť už nie je možné po viac ako dvoch rokoch od ukončenia práce v zahraničí zohľadniť.

13. Odvolací súd dáva za pravdu súdu prvej inštancie, že tak na strane otca, ako aj na strane matky dochádza k skresľovaniu údajov o ich príjmoch, ako aj o výdavkoch, ktorých výška príjmy podstatne presahuje; takáto situácia by z dlhodobého hľadiska nebola udržateľná. Keďže žiaden z rodičov nepožiadali o vyhlásenie osobného bankrotu, je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že tak v domácnosti matky, ako aj v domácnosti otca, sú ich členovia schopní zabezpečiť si dostatočný príjem na to, aby tieto náklady pokryli, a to či už svojou vlastnou prácou (trvalého či dočasného charakteru) alebo s pomocou rodiny.

V tejto súvislosti odvolací súd dopĺňa, že odvolacia námietka otca o jeho priemernom mesačnom príjme zo živnosti vo výške 583 eur neobstojí. Sám totiž na pojednávaní priznal príjem 1.200 – 1.300 eur mesačne s tým, že vykonáva práce aj bez toho, aby na ne vystavoval faktúry, t. j. príjem z takýchto prác sa neodráža v jeho účtovníctve a ani následne v daňovom priznaní. Preto odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého príjmový potenciál otca zostal od posledného určenia výživného nezmenený, stotožňujúc sa s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého aj keď v zamestnaní v zahraničí otec dosahoval vyšší príjem (1.638 €), súčasne mal aj vyššie náklady spojené s ubytovaním a cestovaním (300 €). Čo sa týka zdravotných ťažkostí otca, odvolací súd bez zľahčovania ich vážnosti konštatuje, že vzhľadom na vyššie uvedené nemali na jeho príjmový potenciál vplyv, pričom je názoru, podľa ktorého montáž dverí a podláh nemožno hodnotiť ako fyzicky náročnú prácu.

Pre úplnosť k námietkam týkajúcim sa zdravotného stavu otca a jeho manželky odvolací súd uvádza, že jeho zhoršenie tieto tvrdili a aj preukázali lekáorskými správami (v prípade manželky otca až v odvolacom konaní). Ohľadne manželky otca, ktorej zdravotné ťažkosti pretrvávali, konštatuje, že ako evidovaná nezamestnaná bola povinná aktívne si hľadať prácu, a teda jej zdravotný stav sa trvale neodzrakadlil na jej potenciáli dosahovať príjem. Odvolací súd však berie do úvahy, že jej možnosti nájsť si trvalú a primerane ohodnotenú prácu sú limitované starostlivosťou o tri deti v predškolskom veku, u ktorých je bežná zvýšená chorobnosť, ktorá skutočnosť manželku otca na trhu práce znevýhodňuje.

14. Vo väzbe na odvolacie námietky týkajúce sa príjmového potenciálu matky odvolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanej veci bolo nutné zamerať sa na zmenu pomerov účastníkov od posledného určenia výživného. Túto možno konštatovať u matky, ktorej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. dcére, v súvislosti so starostlivosťou o ktorú bola na rodičovskej dovolenke. Aktuálne je už maloletá umiestnená v predškolskom zariadení, a teda táto okolnosť nemá vplyv na možnosti matky sa zamestnať, a to napr. v maloobchode alebo v stravovacích službách, ktorá práca vzhľadom na vykonané dokazovanie zodpovedá jej skúsenostiam i zručnostiam. Priemerný hrubý mesačný príjem v týchto odvetviach podľa

Štatistického úradu SR pritom dosahoval v 1. až 3. štvrtroku 2023 výšku 1266 – 1356 eur (veľkoobchod a maloobchod), resp. 771 – 876 eur (ubytovacie a stravovacie služby). Odvolací súd neprihliadol k tomu, že ku dňu rozhodnutia prvostupňového súdu maloletá ešte nenavštevovala predškolské zariadenie, nakoľko tomu tak bolo v dôsledku jej nedostatočnej pripravenosti, ktorú možno pričítať na vrub matky. V neposlednom rade odvolací súd zdôrazňuje, že obmedzenie možnosti dosahovať príjem v súvislosti s tehotenstvom a materstvom je na zodpovednosti matky a jej partnera a nemôže ísť na vrub povinného otca.

15. Obdobne to platí i u otca, ktorý, pokiaľ sa rozhodol mať ďalšie deti, musel byť uzrozumený jednak s nákladmi, ktoré s tým budú spojené, ako aj so znížením príjmu jeho manželky. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že narodenie dvojčiat v mesiaci február 2019, t. j. mesiac po rozhodnutí súdu prvej inštancie v predchádzajúcom konaní, nepovažuje za zmenu pomerov na strane otca, nakoľko táto skutočnosť, ako to správne uvádzal súd prvej inštancie i matka, bola pri uzavretí rodičovskej dohody o výživnom (na sumu 140 eur) známa. Odvolací súd konštatuje, že otec v predchádzajúcom konaní na túto skutočnosť poukazoval vo všetkých svojich písomných vyjadreniach, ako aj ústne na pojednávaní, a teda táto okolnosť bola súdom prvej inštancie pri skúmaní uzatváranej rodičovskej dohody (či je táto v záujme maloletého) braná do úvahy (odvolací súd sa v tejto súvislosti oboznámil aj so zvukovou nahrávkou z pojednávania zo dňa 30.01.2019). V prípade, ak by súd prvej inštancie v predchádzajúcom konaní k nastávajúcemu narodeniu dvojčiat neprihliadal, podľa názoru odvolacieho súdu by výživné otca pri jeho vtedajšom príjme vo výške 1.638,70 eur a dvoch vyživovacích povinnostiach bolo určené na staršieho A. vo výške 200 až 250 eur mesačne. Vzhľadom k tomu odvolací súd konštatuje, že námietka otca o zmene pomerov na jeho strane pribudnutím dvoch vyživovacích povinností neobstojí.

16. Záverom odvolací súd uvádza, že za okolnosti podstatné pre rozhodnutie považoval zvýšenie veku dieťaťa, jeho prestup na vyšší stupeň vzdelávania spojený s nutnosťou každodenne za štúdiom dochádzať, v dôsledku čoho sa zvýšili náklady jeho výživu. Pokiaľ rodičia vo svojich vyjadreniach k veci pomerne obsérne poukazovali na vlastníctvo/držbu osobných motorových vozidiel, údajnej rekreačnej nehnuteľnosti (predstavujúcej len podiel na pozemku bez stavby), platby telekomunikačným služieb či prenájom verejného priestranstva zo strany druhého rodiča, podľa názoru odvolacieho súdu nejde o nevyhnutné náklady, ku ktorým je potrebné pri určení výživného prihliadať v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že považoval za preukázané, že otec prispieva maloletému aj nad rámec výživného vreckovým či vecnými darmi. Súčasne však podotýka, že stavebné sporenie (prípadne aj iná forma sporenia) je síce účelným, ale nie nevyhnutným výdavkom pre maloletého; vzhľadom na spotrebný charakter výživného je v prvom rade potrebné naplniť bežné potreby dieťaťa. Taktiež ani prípadná brigádna činnosť maloletého nemôže ísť na jeho úkor, a teda znižovať rozsah vyživovacej povinnosti rodičov. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd považuje napadnutý rozsudok v časti o určení výšky zvýšeného výživného za vecne správny, a preto ho potvrdil.

17. Čo sa týka výšky nedoplatku na zvýšenom výživnom za rozhodné obdobie od 12.09.2022 do 31.01.2023, v ktorej časti súd prvej inštancie nevyhovel návrhu matky na opravu napadnutého rozsudku, odvolací súd pristúpil k zmene jeho výšky majúc za to, že súd prvej inštancie pri jeho výpočte pochybil. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec nad rámec dosiaľ určeného výživného k rukám matky neprispieval, a teda nedoplatok na zvýšenom výživnom za ten ktorý mesiac činí 60 eur, čo za rozhodné obdobie 4 mesiace a 19 dní (nie 18 dní ako sa nesprávne domnieval tak súd prvej inštancie, ako aj matka) predstavuje 278 eur (4 x 60 + 19 x 2 eur). Vzhľadom k tomu odvolací súd zmenil výrok II. vo vyčíslení nedoplatku, ktorý následne povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur berúc do úvahy okolnosť, že otec má vyživovaciu povinnosť celkovo ku štyrom mal. deťom s tým, že výhodu splátok podmienil sankciou okamžitej splatnosti celého nedoplatku v prípade omeškania otca s platením čo i len jednej splátky. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého nesprávny výpočet nedoplatku môže byť zmenený len na základe odvolania (ktoré inak matka riadne podala, a to spolu s návrhom na opravu rozsudku zo dňa 21.02.2023 pre prípad, že súd prvej inštancie žiadosti o opravu chyby nevyhovie), nakoľko výrok II. je vecne viazaný na výrok I., a teda súd prvej inštancie hoc konštatoval, že vypočítava rozdiel na zvýšenom výživnom za obdobie 4 mesiace a 18 dní, tento nesprávne vypočítal. Odvolací súd dopriňa, že k zmene napadnutého rozsudku mohol pristúpiť bez ďalšieho v rámci aplikácie úplného apelačného princípu.

18. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).